

LUCYNA KNIAZIOWA

ur. 1908; Krasnystaw

Miejsce i czas wydarzeń	Zamość, dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	szkolnictwo, Żydzi, relacje polsko-żydowskie

Żydowskie koleżanki ze szkoły

W gimnazjum uczyły się ze mną koleżanki żydowskie. To oczywiście było tylko do wojny, ale jakichś takich tarć w ogóle między nami nie było. Przecież nie tylko w mojej klasie [były Żydówki]. Przecież było już osiem klas, od pierwszej do ósmej już wtedy, to nigdy nie było żadnych spięć. Pamiętam nawet te uczennice Żydówki ze starszych klas kiedy ja byłam jeszcze w młodszych klasach. Nie, nigdy nie było jakichś zadrażnień specjalnych. I tak samo przecież to wiem, że i u chłopców było... przecież też byli uczniowie żydowscy. To też było takim zaskoczeniem pewnym, zdziwieniem, że wielu tych młodych później od razu pozakładało czerwone opaski na rękę, od chwili kiedy się pojawili bolszewicy i właściwie gdyby się to dłużej utrzymało, no to...

Owszem, przyjaźniłam się z niektórymi z tych dziewczynek żydowskich. Przeważnie to były dziewczęta z rodzin inteligentnych. Zresztą później o tyle już to odpadło, że otworzono gimnazjum żydowskie, i potem już młodzież żydowska tam chodziła. Już tu pod koniec, przed okupacją, pamiętam, ja już wtedy uczyłam, to już nie było Żydów. Wtedy już młodzieży żydowskiej nie było, bo ona miała tą swoją szkołę, i tam się uczyła. Ale do czasu mojej matury i do dwudziestego szóstego roku, to przecież ze mną też zdawały maturę Żydówki.

Potem jak pojechałam na studia, to już zupełnie inne czasy były i... na studiach ja nie spotkałam mi się wydaje Żydów. I z tymi koleżankami, z którymi powiedzmy w szkole żyłam na takiej przyjaznej stopie, to właściwie po wojnie tam już dwie z nich też kończyły studia. Jedna była lekarką, jedna była prawniczką. Tośmy się nieraz spotykały, tak luźniej po prostu w kawiarni... W kawiarniach, w których później zresztą gestapo urzędowało, w tych podziemiach. Polaków tam torturowano. To było w tym gmachu, który jest tak na przeciw szkoły.

Data i miejsce nagrania	2008-06-20, Zamość
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Magdalena Jarosz
Redakcja	Maria Radek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"